

XV Міжнарод. наук.-практ. конф., Київ, 25-26 лютого 2010 року: тези доп. / редкол.: І. І. Тимошенко (голова) та ін. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, **2010**. – С. 141. (у співавт.).

ЯРОСЛАВ Ю. Ю. Уніфікація структури методик експертного дослідження / **Ю. Ю. ЯРОСЛАВ, А. О. ПОЛТАВСЬКИЙ** // Судебная экспертиза. Современное состояние и перспективы развития: междунар. науч.-практ. конф.: тез. докл. / КНИИСЭ – К., 2010. – С. 95–97.

ЯРОСЛАВ Ю. Ю. Особливості призначення та проведення судових експертиз в судочинстві України / **Ю. Ю. ЯРОСЛАВ** // Криміналістика и судебная экспертиза: межвед. науч.-метод. сб. / Минюст Украины, КНИИСЭ. – К., **2011**. – Вып. 56. – С. 3–10.

ЯРОСЛАВ Ю. Ю. Проблемні питання розробки будови експертних методик та взаємозалежності їх складових частин / **Ю. Ю. ЯРОСЛАВ** // Експертне забезпечення розслідування окремих видів злочину: матеріали наук.-практ. конф. (31 березня 2011 р.) / МВС, НАВСУ, ННІПСіК. – К., **2011**. – С. 245–246.

ЯРОСЛАВ Ю. Ю. Актуальні питання дидактики судової експертизи / **Ю. Ю. ЯРОСЛАВ, А. О. ПОЛТАВСЬКИЙ** // Професійне становлення особистості: V Всеукраїнська наук.-практ. конф. / Одеський держ. ун-т внутрішніх справ. – Одеса, **2013**.

Почеркознавча експертиза

АЛИКИНА Н. В. Возможности графологических исследований в рамках судебной экспертизы / **Н. В. АЛИКИНА, З. С. МЕЛЕНЕВСКАЯ** // Теорія та практика судової експертизи і криміналістики: зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. конф.-Х., **2002**. – Вып. 2. – С. 211–216.

АЛИКИНА Л. В. Графология и судебная экспертиза / **Н. В. АЛИКИНА, З. С. МЕЛЕНЕВСКАЯ** // Криміналістика и судебная экспертиза: межвед. науч.-метод. сб. / Минюст Украины, КНИИСЭ. – К., **2003**. – Вып. 51. – С. 60–68.

АНДРУХ Е. К. Методика вероятностной оценки совпадений признаков при идентификационном исследовании печатного почерка: метод. пособие для экспертов / **С. А. ЦИПЕНЮК, И. Л. КОСОЛАПОВ, Е. К. АНДРУХ**. – К.: РИО МВД, **1994**.

БЕЛЯК Ю. М. Применение экспертных систем в судебно-почерковедческой экспертизе / **М. Е. БОНДАРЬ, Ю. Н. БЕЛЯК** // Теорія та практика судової експертизи і криміналістики: зб. матеріалів міжнар. наук. –практ. конф. (Харків, 19-20 червня 2002 р.). – Х.: Право, **2002**. – Вып. 2. – С. 198–203.

БЕРЗИН В. Ф. Соотношение процессов установления тождества исполнителя рукописи и познания условий (способов) ее исполнения / **В. Ф. БЕРЗИН, З. А. КОВАЛЬЧУК, З. С. МЕЛЕНЕВСКАЯ** // Криміналістика и судебная экспертиза: межвед. науч.-метод. сб. / Минюст Украины, КНИИСЭ. – К., **1992**. – Вып. 45. – С. 52–55.

БЕРЗИН В. Ф. К вопросу об установлении «автора-исполнителя» рукописного текста / **В. Ф. БЕРЗИН, З. А. КОВАЛЬЧУК, З. С. МЕЛЕНЕВСКАЯ**

// Криминалистика и судебная экспертиза: межвед. науч.-метод. сб. / Минюст Украины, КНИИСЭ. – К., 1997. – Вып. 48. – С. 83–90.

БІЛОУС І. В. Аналіз наукових розробок щодо можливостей проведення діагностичних досліджень рукописів, виконаних в стані наркотичного сп'яніння // Теорія та практика судово-експертної діяльності: матеріали круглого столу, присвяч. пам'яті З. С. Меленевської (Київ, 28 лютого 2018 року) / НАВС, ННІ № 2. – К., 2018. – С. 15–19.

БОНДАРЬ М. Е. Количественные методики исследования в судебно-почерковедческой экспертизе / **М. Е. БОНДАРЬ** // Криминалистика и судебная экспертиза: межвед. науч.-метод. сб. / Минюст Украины, КНИИСЭ. – К., 1991. – Вып. 43. – С. 64–68.

БОНДАРЬ М. Е. Сравнительная характеристика диагностических почерковых признаков в подписях при воздействии на исполнителя естественных и искусственных сбивающих факторов / **М. Е. БОНДАРЬ** // Актуальные вопросы судебной экспертизы и криминалистики на современном этапе судебно-правовой реформы: сб. науч. – практ. материалов (к 75-летию основания ХНИИСЭ) / редкол.: М. Л. Цымбал и др. – Х., 1998. – С. 49–51.

БОНДАРЬ М. Е. О возможности разграничения комплексов диагностических почерковых признаков в подписях при воздействии на исполнителя внутренних естественных либо искусственных сбивающих факторов / **М. Е. БОНДАРЬ** // Экспертное обеспечение правосудия на современном этапе судебно-правовой реформы: сб. науч. – практ. материалов. – Симферополь, 2000. – С. 20–23.

БОНДАРЬ М. Е. О некоторых особенностях решения диагностических задач в судебно-почерковедческой экспертизе / **М. Е. БОНДАРЬ, Т. А. СУКМАНОВА** // Экспертное обеспечение правосудия на современном этапе судебно-правовой реформы: сб. науч. – практ. материалов. – Симферополь, 2000. – С. 23–25.

БОНДАР М. Є. Особливості діагностичного дослідження підписів з ознаками порушення координації рухів їх виконавців / **М. Є. БОНДАР** // Криміналістика та судова експертиза. – К., 2000. – Вип. 49. – С. 59–65.

БОНДАР М. Є. Встановлення характеру збиваючих факторів при дослідженні підписів, що виконані з порушенням координації рухів: метод. рекомендації / **М. Є. БОНДАР, Л. М. ГОЛОВЧЕНКО, В. В. ЛИСЕНКОВА, З. С. МЕЛЕНЕВСЬКА, А. І. СМІРНОВА, Т. О. СУКМАНОВА, С. А. ЦИПЕНЮК.** – К., 2001. – 36 с.

БОНДАРЬ М. Е. Сравнительная характеристика диагностических почерковых признаков в подписях при воздействии на исполнителя естественных и искусственных сбивающих факторов / **М. Е. БОНДАРЬ** // Совместная научная работа по проблемам внедрения новых методик в практику судебной экспертизы как один из путей повышения квалификации специалистов: материалы науч.- практ. конф. (г. Баку, 18-19 июня 2001 г.). – Баку, 2001. – С. 43–47.

БОНДАР М. Є. До питання об'єктивізації оціночної діяльності експерта-почеркознавця / **М. Є. БОНДАР** // Сучасні проблеми судово-почеркознавської експертизи та шляхи її вдосконалення: тези доп. – К., 2002. – С. 53–57.

БОНДАРЬ М. Е. Применение экспертных систем в судебно-почерковедческой экспертизе / **М. Е. БОНДАРЬ, Ю. Н. БЕЛЯК** // Теория та практика судової експертизи і криміналістики: зб. матеріалів міжнар. наук. – практ. конф. (Харків, 19-20 червня 2002 р.). – Х.: Право, **2002**. – Вип. 2. – С. 198–203.

БОНДАРЬ М. Е. Особенности экспертного исследования подписей, выполненных путем перерисовки на просвет / **М. Е. БОНДАРЬ, Т. А. СУКМАНОВА** // Криминалістика и судебная экспертизам: межвед. науч.-метод. сб. / Минюст Украины, КНИИСЭ – К., **2003**. – Вип. 51. – С. 48–55.

БОНДАР М. Є. Вирішення почеркознавчих задач стосовно підписів, виконаних за допомогою технічних прийомів: метод. рекомендації / КНДІСЕ Мінюсту України; **М. Є. БОНДАР, Н. Г. ДРАПЕЙ, Т. О. СУКМАНОВА**. – К., **2004**. – 55 с.

БОНДАР М. Є. Возможности усовершенствования системы ознак почерку на сучасному етапі розвитку судово-почеркознавчої експертизи / **М. Є. БОНДАР, Т. О. СУКМАНОВА** // Теория та практика судової експертизи і криміналістики: зб. наук. – практ. матеріалів. – Х.: Право, **2004**. – Вип.4. – С. 502–507.

БОНДАРЬ М. Е. Опыт создания и использования экспертных систем в судебно-почерковедческой экспертизе / **М. Е. БОНДАРЬ, Т. А. СУКМАНОВА** // Актуальные проблемы теории и практики судебной экспертизы: докл. и сообщ. на междунар. конф. «Восток-запад : партнерство в судебной экспертизе», Нижний Новгород, 6-10 сент. 2004 г. – М.; Н.Новгород, **2004**. – С. 54–57.

БОНДАР М. Є. Удосконалена система загальних та окремих ознак почерку: метод. посіб. / КНДІСЕ, **М. Є. БОНДАР, К. П. КУРІПКО, Т. О. СУКМАНОВА**. – К., **2004**. – 92 с.

БОНДАРЬ М. Е. О возможности установления условий выполнения подписей с помощью экспертных систем / **М. Е. БОНДАРЬ, Т. А. СУКМАНОВА** // Криминалістика и судебная экспертизам. – К., **2006**. – Вип. 53. – С. 26–32.

БОНДАРЬ М. Е. Совершенствование профессиональной подготовки эксперта-почерковеда с учетом расширения круга его специальных познаний / **М. Е. БОНДАРЬ** // Экспертное обеспечение правосудия: проблемы теории и практики: материалы Междунар. науч. – практ. конф., 7-8 сент. 2006 г., г. Симферополь. – Симферополь, **2006**. – С. 286–291.

БОНДАРЬ М. Е. Установление условий выполнения подписей с использованием экспертных систем / **М. Е. БОНДАРЬ, Т. А. СУКМАНОВА** // Теория и практика судебной экспертизы: науч. – практ. журнал (отд. вып.). – 2006. – № 2. – 3 с.

БОНДАРЬ М. Е. Некоторые проблемы и перспективы развития судебно-почерковедческой экспертизы в Украине / **М. Е. БОНДАРЬ** // Ароцкерівські читання: матеріали наук.- практ. семінару м. Харків, 30 мая 2007 р. / Минюст України, ХНДІСЕ. – Х., 2007.

БОНДАРЬ М. Е. О совершенствовании методики почерковедческой экспертизы / **М. Е. БОНДАРЬ** // Современное состояние, проблемы и

перспективы развития судебной экспертологии: материалы междунар. науч.-практ. конф. (20-21 сент. 2007 г., Автоном. Респ. Крым) / Крымский НИИСЭ МЮ Украины. – Симферополь, 2007. – С. 150–156.

БОНДАРЬ М. Е. Возможности решения почерковедческих задач в отношении подписей, представленных в виде оттисков факсимильных клише / **М. Е. БОНДАРЬ, Н. Г. ДРАПЕЙ, Т. А. СУКМАНОВА** // Криминалистика и судебная экспертиза: межвед. науч.-метод. сб. / Минюст Украины, КНИИСЭ. – К., 2008. – Вып. 54. – С. 48–56.

БОНДАРЬ М. Е. О необходимости комплексного подхода при решении почерковедческих задач в проблемных экспертных ситуациях / **М. Е. БОНДАРЬ** // Судебная экспертиза. Современное состояние и перспективы развития: междунар. науч.-практ. конф.: тез. докл. / Минюст Украины, КНИИСЭ. – К., 2010. – С. 141–143.

БОНДАР М. Є. Про необхідність удосконалення методики експертного дослідження почеркових об'єктів, які виконані на незвичному матеріалі письма незвичними пишучими приладами / **М. Є. БОНДАР, Т. О. СУКМАНОВА** та ін. // Актуальні проблеми почеркознавчих досліджень: тези доп. наук.-практ. семінару / НАВС України. – К., 2011. – С. 5–7. (у співавт.)

БОНДАР М. Є. О комплексном подходе к исследованию почерковых объектов в некоторых экспертных ситуациях / **М. Є. БОНДАР, Т. О. СУКМАНОВА** // Сучасні тенденції розвитку судової експертизи: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – Симферополь, 2012. – С. 81–84.

БОНДАР М. Є. Перспективи розвитку діагностичних досліджень у судово-почеркознавчій експертизі в Україні / **М. Є. БОНДАР, Т. О. СУКМАНОВА** // Ароцкерівські читання: зб. матеріалів засід., присвяч. 85-річчю від дня народж. видат. Вченого-криміналіста Л. Ю. Ароцкера (м. Суми, 1-2 листоп. 2012 р.). – Х., 2012. – С. 53–54.

БОНДАР М. Є. Перспективні напрямки науково-дослідних розробок у галузі судового почеркознавства / **М. Є. БОНДАР, Т. О. СУКМАНОВА** // Криминалистика и судебная экспертиза: межвед. науч.-метод. сб. / Минюст Украины, КНИИСЭ. – К., 2012. – Вып. 57. – С. 10–17.

БОНДАР М. Є. Порівняльний матеріал як об'єкт дослідження при проведенні почеркознавчих експертиз / **М. Є. БОНДАР, Т. О. СУКМАНОВА** // Актуальні питання техніко-криміналістичного забезпечення криміналістичних проваджень: матеріали круглого столу (21 листопада 2013 р.) / МВС України, НАВС. – К., 2013. – С. 43–45.

БОНДАР М. Є. До питання нормативно-методичного врегулювання окремих аспектів надання матеріалів для проведення почеркознавчої експертизи / **М. БОНДАР, Т. СУКМАНОВА** // Судово-експертне забезпечення кримінального процесу: матеріали міжвідом. наук.-практ. семінару (29 травня 2014 року) / за заг. ред. О.Г. Рувіна; уклад. А.О. Полтавський, О.В. Юдіна. – К., 2014. – С. 17–19.

БОНДАР М. Криміналістичне дослідження підписів, виконаних особами похилого та старечого віку у нотаріально оформлених документах / **М. БОНДАР, Т. СУКМАНОВА** // Нотаріат України. – 2014. – № 9. – С. 49–58.

БОНДАР М. Особливості проведення судово-почеркознавчих експертиз нотаріальних документів / **М. БОНДАР, Т. СУКМАНОВА** // Нотаріат України. – 2014. – № 1–2. – С. 52–57.

БОНДАР М. Є. Особливості експертного дослідження підписів, виконаних за допомогою технічних прийомів / **М. Є. БОНДАР, Т. О. СУКМАНОВА** // Проблемні аспекти експертної практики: матеріали круглого столу (4 грудня 2014 р.) / ННІПФЕКТИ НАВС; редкол.: О. Л. Копилянський та ін. – К., 2014. – С. 41–44.

БОНДАРЬ М. Е. Почерковедческое исследование рукописных записей и подписей, выполненных в необычных условиях / **М. Е. БОНДАРЬ** // Организационно-методические и правовые вопросы экспертной деятельности: междунар. науч.-практ. конф.: тез. докл. конф. (Минск, 23-24 окт., 2014). – Минск, 2014. – С. 92–95.

БОНДАР М. Є. Використання спеціальних знань експерта-почеркознавця при дослідженні копій документів / **М. Є. БОНДАР** // Актуальні питання судово-експертного забезпечення кримінальних проваджень: матеріали круглого столу (10 квітня 2014 р.) / МВС, НАВС, ННІПФЕКП. – К., 2014. – С. 45–47.

БОНДАР М. Є. До питання нормативно-методичного врегулювання окремих аспектів надання матеріалів для проведення почеркознавчої експертизи / **М. Є. БОНДАР, Т. О. СУКМАНОВА** // Судово-експертне забезпечення кримінального процесу: матеріали міжвідом. наук.-практ. семінару (29 травня 2014 р.) / КНДІСЕ Мінюста України; за заг. ред. О.Г. Рувіна. – К., 2014. – С. 17–19.

БОНДАР М. Є. Реалізація права на експертну ініціативу при дослідженні документів у деяких експертних ситуаціях / **М. Є. БОНДАР, Т. О. СУКМАНОВА** // Криміналістика і судова експертиза: міжвідом. наук.-метод. зб. / КНДІСЕ Мінюста України; редкол.: І. І. Ємельянова (відповід. ред.) та ін. – К., 2014. – Вип. 59. – С. 204–211.

БОНДАРЬ М. Е. Формирование научно-экспертной школы Киевского научно-исследовательского института судебных экспертиз / **М. Е. БОНДАРЬ** // Криміналістика і судова експертиза: міжвідом. наук.-метод. зб. / КНДІСЕ Мінюста України; редкол.: І. І. Ємельянова (відповід. ред..) та ін. – К., 2014. – Вип. 59. – С. 521–529.

БОНДАР М. Є. Використання кількісних та модельних методів при проведенні почеркознавчих досліджень підписів, виконаних у незвичайних умовах / **М. Є. БОНДАР, Т. О. СУКМАНОВА** // Судово-експертна діяльність: сучасний стан та перспективи розвитку: матеріали круглого столу (23 квітня 2015 року) / МВС, НАВС, ННІПФ для експерт.-крим. підрозд. – К., 2015. – С. 65–68.

БОНДАР М. Є. Особливості прояву почеркових ознак у підписах, виконаних шляхом авто підлогу / **М. Є. БОНДАР** // Криміналістика і судова експертиза: міжвідом. наук.-метод. зб. / КНДІСЕ, Мінюст України; редкол.: А. В. Янчук, О. М. Олійник, О.Г. Рувін та ін. – К., 2015. – Вип. 60. – С. 266–274.

ГОЛОВЧЕНКО Л. Н. Разработка программ определения пола и возраста исполнителя рукописного текста для ПЭВМ, совместимых с IBM PC-AT (ХТ) / **Л. Н. ГОЛОВЧЕНКО, Т. Н. КИЛИНА, В. В. ЛИПОВСКИЙ, З. С. МЕЛЕНЕВСКАЯ** // Современные достижения науки и техники в борьбе с преступностью: тез. науч. – практ. конф. / Минюст Респ. Беларусь. НИИ проблем криминологии, криминалистики и судебных экспертиз. – Минск, **1992.** – С. 136–137.

ГОЛОВЧЕНКО Л. Н. Некоторые вопросы оценки заключения криминалистической экспертизы следователем и судом / **Л. Н. ГОЛОВЧЕНКО** // Актуальные проблемы судебной экспертизы и криминалистики: тез. докл. науч.-практ. конф. / Минюст Украины, КНИИСЭ, ХНИИСЭ, ОНИЛСЭ. – К., **1993.** – С. 48–49.

ГУМЕНСЬКИЙ О. А. До питання дослідження копій документів при проведенні почеркознавчих та технічних експертиз документів / **А. О. ПОЛТАВСЬКИЙ, М. П. МОЛИБОГА, О. А. ГУМЕНСЬКИЙ** // Криміналістика і судейна експертиза: міжвідом. наук.-метод. зб. / КНДІСЕ Мінюста України; редкол.: І.І. Ємельянова (відповід. ред.) та ін. – К., **2014.** – Вип. 59. – С. 228–240.

ГУМЕНСЬКИЙ О. А. Щодо визначення об'єктів дослідження при проведенні почеркознавчих та технічних експертиз документів / **А. О. ПОЛТАВСЬКИЙ, М. П. МОЛИБОГА, О. А. ГУМЕНСЬКИЙ** // Актуальні питання судово-експертного забезпечення кримінальних проваджень: матеріали круглого столу (10 квітня 2014 р.) / МВС, НАВС, ННІПФЕКП. – К., **2014.** – С. 231–234. (у співавт.).

ДОЛИНКІВСЬКА С. А. Сучасна судово-експертна практика почеркознавчого дослідження рукописних записів, виконаних особами в стані алкогольного сп'яніння, її значення для криміналістичного забезпечення досудового розслідування і необхідність у розробці відповідної методики / **С. С. КИРИЛЕНКО, Н. Д. КИРИЛЕНКО, С. А. ДОЛИНКІВСЬКА** // Сучасний стан криміналістичного забезпечення досудового розслідування: матеріали конф. (20 квітня 2017 р.) / МВС, НАВС, ННІ № 2. – К., **2017.** – С. 146–148.

КИЛИНА Т. Н. АИПС судебно-почерковедческих экспертиз «ARHIV» / **Т. Н. КИЛИНА, И. Л. КОСОЛАПОВ, В. В. ЛИПОВСКИЙ, З. С. МЕЛЕНЕВСКАЯ** // Актуальные проблемы судебной экспертизы и криминалистики: тез. докл. науч.-практ. конф. / Минюст Украины, КНИИСЭ, ХНИИСЭ, ОНИЛСЭ. – К., **1993.** – С. 230–232.

КИЛИНА Т. Н. Справочно – інформаційна автоматизована система – гарантія якісної підготовки матеріалів на судово-почерковедческую експертизу / **Т. Н. КИЛИНА, З. А. КОВАЛЬЧУК, В. В. ЛИПОВСКИЙ, З. С. МЕЛЕНЕВСКАЯ** // Актуальные проблемы судебной экспертизы и криминалистики: тез. докл. науч. – практ. конф. / Минюст Украины, КНИИСЭ, ХНИИСЭ, ОНИЛСЭ. – К., **1993.** – С. 232–233.

КИРИЛЕНКО Н. Д. Сучасна судово-експертна практика почеркознавчого дослідження рукописних записів, виконаних особами в стані алкогольного сп'яніння, її значення для криміналістичного забезпечення досудового розслідування і необхідність у розробці відповідної методики /

С. С. КИРИЛЕНКО, Н. Д. КИРИЛЕНКО, С. А. ДОЛИНКІВСЬКА // Сучасний стан криміналістичного забезпечення досудового розслідування: матеріали конф. (20 квітня 2017 р.) / МВС, НАВС, ННІ № 2. – К., **2017**. – С. 146–148.

КИРИЛЕНКО С. С. Диагностические признаки почерка в рукописных текстах лиц, страдающих хроническим алкоголизмом с синдромом «отмены» алкоголя без алкогольного делирия / **С. С. КИРИЛЕНКО** // Восток-Запад: партнерство в судебной экспертизе. Актуальные вопросы теории и практики судебной экспертизы: матер. Междунар. науч.-практ. конф. (г. Алматы, 6 нояб. 2014 г.). – Астана, **2014**. – С. 178–179.

КИРИЛЕНКО С. С. Проблемы получения и оценки сравнительного материала при проведении почерковедческих экспертиз / **С. С. КИРИЛЕНКО** // Организационно-методические и правовые вопросы экспертной деятельности: междунар. науч.-практ. конф.: тез. докл. конф. (Минск, 23-24 окт., 2014). – Минск, **2014**. – С. 90–92.

КИРИЛЕНКО С. С. Актуальність та проблеми почеркознавчого дослідження рукописів, виконаних особами в стані алкогольного сп'яніння / **С. С. КИРИЛЕНКО** // Судово-експертна діяльність: сучасний стан та перспективи розвитку: матеріали круглого столу (23 квітня 2015 року) / МВС. НАВС, ННІПФ для експерт.-крим. підрозд. – К., **2015**. – С. 168–170.

КИРИЛЕНКО С. С. Зарубіжні наукові дослідження почеркових об'єктів, виконаних особами в стані алкогольного сп'яніння / **С. С. КИРИЛЕНКО** // Криміналістика і судова експертиза: міжвідом. наук.-метод. зб. / КНДІСЕ, Мінюст України; редкол.: А. В. Янчук, О. М. Олійник, О. Г. Рувін та ін. – К., **2015**. – Вип. 60. – С. 382–392.

КИРИЛЕНКО С. С. Сучасна судово-експертна практика почеркознавчого дослідження рукописних записів, виконаних особами в стані алкогольного сп'яніння, її значення для криміналістичного забезпечення досудового розслідування і необхідність у розробці відповідної методики / **С. С. КИРИЛЕНКО, Н. Д. КИРИЛЕНКО, С. А. ДОЛИНКІВСЬКА** // Сучасний стан криміналістичного забезпечення досудового розслідування: матеріали конф. (20 квітня 2017 р.) / МВС, НАВС, ННІ № 2. – К., **2017**. – С. 146–148.

КОВАЛЬЧУК З. А. К вопросу о необходимости совершенствования системы признаков почерка / **З. А. КОВАЛЬЧУК, В. В. ЛИПОВСКИЙ, З. С. МЕЛЕНЕВСКАЯ** // Актуальные проблемы судебной экспертизы и криминалистики: тез. докл. науч.-практ. конф. / Минюст Украины, КНИИСЭ, ХНИИСЭ, ОНИЛСЭ. – К., **1993**. – С. 119.

КОВАЛЬЧУК З. А. Образцы экспертных заключений. Судебное почерковедение / **З. А. КОВАЛЬЧУК, В. В. ЛИПОВСКИЙ, З. С. МЕЛЕНЕВСКАЯ, И. Я. ФРИДМАН, С. А. ЦИПЕНЮК** и др. – К., **1995**. – 163 с. (соавт.).

КОВАЛЬЧУК З. О. Експертиза почеркознавча судова / **З. О. КОВАЛЬЧУК, З. С. МЕЛЕНЕВСЬКА** // Юридична енциклопедія. – К., **1999**. – Т. 2. – С. 337.

КОСОЛАПОВ И. Л. Об опыте создания экспертной системы в области судебного почерковедения / **И. Л. КОСОЛАПОВ, В. В. ЛИПОВСКИЙ** // Роль судебной экспертизы и криминалистики в раскрытии и профилактике

преступлений: тез. науч. – практ. конф., провед. в дни 80-летнего юбилея ОНИЛСЭ. – Одесса, **1994**. – С. 98–99.

ЛИПОВСКИЙ В. В. Диагностические исследования при экспертизе подписей, выполненных от имени лиц пожилого и старческого возраста / **В. В. ЛИПОВСКИЙ** // Криминалистика и судебная экспертиза : межвед. науч.-метод. сб. / Минюст Украины, КНИИСЭ. – К., **1992**. – Вып. 44. – С. 56–62.

ЛИПОВСКИЙ В. В. Диагностические исследования при экспертизе подписей, выполненных от имени лиц пожилого и старческого возраста / **В. В. ЛИПОВСКИЙ** // Криминалистика и судебная экспертиза: межвед. науч.-метод. сб. / Минюст Украины, КНИИСЭ. – К., **1992**. – Вып. 44. – С. 56–62.

ЛИПОВСКИЙ В. В. Исследование почерка с целью установления времени исполнения рукописи / **В. В. ЛИПОВСКИЙ** // Криминалистика и судебная экспертиза: межвед. науч.-метод. сб. / Минюст Украины, КНИИСЭ. – К., **1992**. – Вып. 45. – С. 47–51.

ЛИПОВСКИЙ В. В. Исследование вдавленных штрихов при решении вопроса о подлинности подписи / **В. В. ЛИПОВСКИЙ** // Криминалистика и судебная экспертиза: межвед. науч.-метод. сб. – К., **1993**. – Вып. 46. – С. 70–73.

ЛИПОВСКИЙ В. В. К вопросу о подготовке экспертов почерковедов / **В. В. ЛИПОВСКИЙ, С. А. ЦИПЕНЮК** // Актуальные проблемы судебной экспертизы и криминалистики: тез. докл. науч. – практ. конф. / Минюст Украины, КНИИСЭ, ХНИИСЭ, ОНИЛСЭ. – К., **1993**. – С. 122–123.

ЛИПОВСКИЙ В. В. К вопросу о создании экспертных систем в судебном почерковедении / **В. В. ЛИПОВСКИЙ, И. Л. КОСОЛАПОВ** // Актуальные проблемы судебной экспертизы и криминалистики: тез. докл. науч. – практ. конф. / Минюст Украины, КНИИСЭ, ХНИИСЭ, ОНИЛСЭ. – К., **1993**. – С. 233–235.

ЛИПОВСКИЙ В. В. К вопросу об исследовании подписей, в отношении которых выдвинута версия о выполнении их путем перерисовки «на просвет» / **В. В. ЛИПОВСКИЙ** // Актуальные проблемы судебной экспертизы и криминалистики: тез. докл. науч. – практ. конф. / Минюст Украины, КНИИСЭ, ХНИИСЭ, ОНИЛСЭ. – К., **1993**. – С. 120–121.

ЛИПОВСКИЙ В. В. Экспертная система «OLDMEN» / **В. В. ЛИПОВСКИЙ, И. Л. КОСОЛАПОВ** // Роль судебной экспертизы и криминалистики в раскрытии и профилактике преступлений: тез. науч. – практ. конф., провед. в дни 80-летнего юбилея ОНИЛСЭ. – Одесса, **1994**. – С. 224–225.

ЛИПОВСКИЙ В. В. Об исследовании подписей, предположительно выполненных путем перерисовки «на просвет» / **В. В. ЛИПОВСКИЙ** // Криминалистика и судебная экспертиза: межвед. науч.-метод. сб. / Минюст Украины, КНИИСЭ. – К., **1995**. – Вып. 47. – С. 75–79.

ЛИПОВСКИЙ В. В. Разработка экспертной системы «OLDMEN» / **В. В. ЛИПОВСКИЙ** // Криминалистика и судебная экспертиза: межвед. науч.-метод. сб. / Минюст Украины, КНИИСЭ. – К., **1997**. – Вып. 48. – С. 96–101.

ЛИПОВСКИЙ В. В. К вопросу о почерковедческом исследовании подписей, переданных с помощью факсимильной связи / **В. В. ЛИПОВСКИЙ**

та ін. // Актуальные вопросы судебной экспертизы и криминалистики на современном этапе судебно-правовой реформы: сб. науч. – практ. материалов (к 75-летию основания ХНИИСЭ) / редкол.: М.Л. Цымбал и др. – Х., 1998. – С. 60–62. (у співавт.).

ЛИПОВСЬКИЙ В. В. Особливості дослідження підписів, що передані за допомогою факсимільного зв'язку / **В. В. ЛИПОВСКИЙ** та ін. // Криминалістика і судова експертиза: міжвед. науч.-метод. сб. / Минюст України, КНИИСЭ. – К., 2000. – Вип. 49. – С. 52–58. (у співавт.).

ЛИПОВСКИЙ В. В. Вопросы проверки экспертом-почерковедом сравнительного материала при идентификации личности по подписи / **В. В. ЛИПОВСКИЙ** // Криминалістика і судова експертиза: міжвед. науч. – метод. сб. – К., 2001. – Вип. 50. – С. 103–106.

ЛИПОВСКИЙ В. В. Изложение результатов исследования подписей лиц пожилого и старческого возраста в заключении эксперта / **В. В. ЛИПОВСКИЙ** // Совместная научная работа по проблемам внедрения новых методик в практику судебной экспертизы как один из путей повышения квалификации специалистов: материалы науч. – практ. конф. (г. Баку, 18-19 июня 2001 г.). – Баку, 2001. – С. 43–47.

ЛИПОВСКИЙ В. В. Некоторые вопросы криминалистического исследования подписей / **В. В. ЛИПОВСКИЙ** // Криминалістика і судова експертиза: міжвед. науч.-метод. сб. / Минюст України, КНИИСЭ. – К., 2004. – Вип. 52. – С. 45–53.

ЛЫСЕНКО А. Н. Возможности создания методов (методики) установления исполнителя неподлинной подписи / **А. Н. ЛЫСЕНКО** // Актуальные вопросы судебной экспертизы: сб. науч. тр. / Минюст Рос. Федерации, ВНИИСЭ. – М., 1992. – С. 72–93. (в соавт.).

ЛЫСЕНКО А. Н. К вопросу о влиянии степени совершенства письменного двигательного навыка на «качество» выполнения подписи с подражанием / **А. Н. ЛЫСЕНКО** // Современные достижения науки и техники в борьбе с преступностью: тез. науч. – практ. конф. / МЮ Респ. Беларусь. НИИ проблем криминологии, криминалистики и судебных экспертиз. – Минск, 1992. – С. 132–134.

ЛЫСЕНКО А. Н. Об устойчивости общих признаков почерка исполнителей неподлинных подписей, выполненных с подражанием подлинным без предварительной тренировки / **А. Н. ЛЫСЕНКО** // Криминалістика і судова експертиза: міжвед. науч.-метод. сб. / Минюст України, КНИИСЭ. – К., 1993. – Вип. 46. – С. 67–69.

ЛЫСЕНКО А. Н. К вопросу о принципах построения методики исследования неподлинных подписей с целью установления их исполнителей / **А. Н. ЛЫСЕНКО, В. В. ЛИПОВСКИЙ** // Актуальные вопросы судебной экспертизы и криминалистики на современном этапе судебно-правовой реформы: сб. науч. – практ. материалов (к 75-летию основания ХНИИСЭ) / редкол.: М.Л. Цымбал и др. – Х., 1998. – С. 63–65.

МЕЛЕНЕВСЬКА З. С. Дослідження структурно-геометричних та динамічних характеристик малооб'ємних почеркових об'єктів з використанням ЕОМ / **З. С. МЕЛЕНЕВСЬКА, Т. М. КІЛІНА** // Використання досягнень науки і

техніки у боротьбі зі злочинністю : матеріали наук. – практ. конф., 19 листоп. 1997 р., м. Харків; відповід. ред. В. С. Зеленецький, Л. В. Дорош. – Х.: Право, 1998. – С. 106–108.

МЕЛЕНЕВСЬКА З. С. Можливості використання комп'ютерної техніки при дослідженні динамічних характеристик невеликих за обсягом почеркових об'єктів / **З. С. МЕЛЕНЕВСЬКА, Т. М. КІЛІНА** // Криміналістика и судебная экспертиза: межвед. науч.-метод. сб. / Минюст Украины, КНИИСЭ. – К., 2000. – Вип. 49. – С. 42–48.

МЕЛЕНЕВСКАЯ З. С. Психологическое моделирование личности по почерку / **З. С. МЕЛЕНЕВСКАЯ, Н. В. АЛИКИНА** // Совместная научная работа по проблемам внедрения новых методик в практику судебной экспертизы как один из путей повышения квалификации специалистов: материалы науч. – практ. конф. (г. Баку, 18-19 июня 2001 г.). – Баку, 2001. – С. 35–38.

МЕЛЕНЕВСЬКА З. С. Почеркознавча експертиза / **З. С. МЕЛЕНЕВСЬКА** // Експертизи в судовій практиці. – К.: Юрінком Інтер, 2005. – С. 64–71.

МОЛИБОГА М. П. До питання дослідження копій документів при проведенні почеркознавчих та технічних експертиз документів / **А. О. ПОЛТАВСЬКИЙ, М. П. МОЛИБОГА, О. А. ГУМЕНСЬКИЙ** // Криміналістика и судебная экспертиза: міжвідом. наук.-метод. зб. / КНДІСЕ Мінюста України; редкол.: І.І. Ємельянова (відповід. ред.) та ін. – К., 2014. – Вип. 59. – С. 228–240.

МОЛИБОГА М. П. До питання проведення судових експертиз за копіями основних об'єктів дослідження (на прикладі почеркознавчих досліджень) / **М. П. МОЛИБОГА, А. О. ПОЛТАВСЬКИЙ** // Судово-експертне забезпечення кримінального процесу: матеріали міжвідом. наук.-практ. семінару (29 травня 2014 р.) / КНДІСЕ Мінюста України; за заг. ред. О.Г. Рувіна. – К., 2014. – С. 65–68. (у співавт.).

МОЛИБОГА Н. П. К вопросу об исследовании копий, основных объектов судебной экспертизы (на примере почерковедческих исследований) / **Н. П. МОЛИБОГА** // Восток-Запад: партнерство в судебной экспертизе. Актуальные вопросы теории и практики судебной экспертизы: матер. Междунар. науч.-практ. конф. (г. Алматы, 6 нояб. 2014 г.). – Астана, 2014. – С. 212–213. (у співавт.).

МОЛИБОГА Н. П. К вопросу об исследовании копий основных объектов судебной экспертизы (на примере почерковедческих исследований) / **А. А. ПОЛТАВСКИЙ, Н. П. МОЛИБОГА** // Организационно-методические и правовые вопросы экспертной деятельности: междунар. науч.-практ. конф.: тез. докл. конф. (Минск, 23-24 окт., 2014). – Минск, 2014. – С. 85–87. (у співавт.).

МОЛИБОГА Н. П. Щодо визначення об'єктів дослідження при проведенні почеркознавчих та технічних експертиз документів / **А. О. ПОЛТАВСЬКИЙ, М. П. МОЛИБОГА, О. А. ГУМЕНСЬКИЙ** // Актуальні питання судово-експертного забезпечення кримінальних проваджень: матеріали круглого столу (10 квітня 2014 р.) / МВС, НАВС, ННІПФЕКП. – К., 2014. – С. 231–234. (у співавт.).

МОЛИБОГА М. П. Історичні аспекти становлення наукових засад криміналістичного дослідження підписів, виконаних за допомогою технічних прийомів / **М. П. МОЛИБОГА** // Актуальні питання технічної експертизи документів: матеріали міжнар. наук.-практ. семінару-навчання, 25-26 лютого 2016 р. / Мінюст України, КНДІСЕ. – К., 2016. – С. 28–31. – (IV Лисиченківські читання).

ПОЛТАВСЬКИЙ А. О. До питання дослідження копій документів при проведенні почеркознавчих та технічних експертиз документів / **А. О. ПОЛТАВСЬКИЙ, М. П. МОЛИБОГА, О. А. ГУМЕНСЬКИЙ** // Криміналістика и судебная экспертиза: міжвідом. наук.-метод. зб. / КНДІСЕ Мінюста України; редкол.: І.І. Ємельянова (відповід. ред.) та ін. – К., 2014. – Вип. 59. – С. 228–240.

ПОЛТАВСКИЙ А. А. К вопросу об исследовании копий основных объектов судебной экспертизы (на примере почерковедческих исследований) / **А. А. ПОЛТАВСКИЙ, Н. П. МОЛИБОГА** // Организационно-методические и правовые вопросы экспертной деятельности: междунар. науч.-практ. конф.: тез. докл. конф. (Минск, 23-24 окт., 2014). – Минск, 2014. – С. 85–87. (у співавт.).

ПОЛТАВСЬКИЙ А. О. Щодо визначення об'єктів дослідження при проведенні почеркознавчих та технічних експертиз документів / **А. О. ПОЛТАВСЬКИЙ, М. П. МОЛИБОГА, О. А. ГУМЕНСЬКИЙ, К. М. КОВАЛЬОВ** // Актуальні питання судово-експертного забезпечення кримінальних проваджень: матеріали круглого столу (10 квітня 2014 р.) / МВС, НАВС, ННІПФЕКП. – К., 2014. – С. 231–234.

СУКМАНОВА Т. А. Об исследовании подписей, выполненных путем комплексного автоподлога / **Т. А. СУКМАНОВА** // Теорія та практика судової експертизи і криміналістики: зб. матеріалів міжнар. наук. – практ. конф. (Харків, 19-20 червня 2002 р.). – Х.: Право, 2002. – Вип. 2. – С. 634–638.

СУКМАНОВА Т. А. О возможностях решения почерковедческих диагностических задач в отношении подписей, представленных в виде ксерокопий / **Т. А. СУКМАНОВА** // Криміналістика и судебная экспертиза: межвед. науч.-метод. сб. / Мінюст України, КНІИСЭ. – К., 2004. – Вип. 52. – С. 57–64.

СУКМАНОВА Т. А. Использование экспертных систем при подготовке и обучении специалистов в области почерковедческой экспертизы / **Т. А. СУКМАНОВА** // Экспертное обеспечение правосудия: проблемы теории и практики: материалы Междунар. науч. – практ. конф., 7-8 сент. 2006 г. – Симферополь, 2006. – С. 299–305.

СУКМАНОВА Т. О. Про недопустимість використання відтисків факсимільних кліше як посвідчувального знаку певної особи / **Т. А. СУКМАНОВА** // Современное состояние, проблемы и перспективы развития судебной экспертологии: материалы междунар. науч. – практ. конф. (20-21 сент. 2007 г., Автоном. Респ. Крым) / Крымский НИИСЭ МЮ Украины. – Симферополь, 2007. – С. 287–291.

СУКМАНОВА Т. О. Про необхідність удосконалення методики експертного дослідження почергових об'єктів, виконаних у незвичних

зовнішніх умовах письма / **Т. О. СУКМАНОВА** // Криминалистика и судебная экспертиза: межвед. науч.-метод. сб. / Минюст Украины, КНИИСЭ. – К., 2011. – Вип. 56. – С. 29–36.

СУКМАНОВА Т. О. Загальні положення методики дослідження почергових об'єктів, нанесених незвичайними пишучими приладами та (або) на незвичайному матеріалі письма / **Т. О. СУКМАНОВА** // Проблемны питання судової експертизи: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 3-4 жовтня 2013 р.; МЮ України, ДНДІСЕ. – Дніпропетровськ, 2013. – С. 54–57.

СУКМАНОВА Т. О. Особливості методики дослідження почергових об'єктів, нанесених нетрадиційними пишучими приладами та (або) на нетрадиційному матеріалі письма / **Т. О. СУКМАНОВА** // Актуальні питання техніко-криміналістичного забезпечення криміналістичних проваджень: матеріали круглого столу (21 листопада 2013 р.) / МВС України, НАВС. – К., 2013. – С. 332–334.

СУКМАНОВА Т. О. Порівняльний матеріал як об'єкт дослідження при проведенні почеркознавчих експертиз / **М. Є. БОНДАР, Т. О. СУКМАНОВА** // Актуальні питання техніко-криміналістичного забезпечення криміналістичних проваджень: матеріали круглого столу (21 листопада 2013 р.) / МВС України, НАВС. – К., 2013. – С. 43–45.

СУКМАНОВА Т. А. Классификация почерковых объектов, выполненных на необычном материале письма и (или) непривычными пишущими приборами / **Т. А. СУКМАНОВА** // Организационно-методические и правовые вопросы экспертной деятельности: междунар. науч.-практ. конф.: тез. докл. конф. (Минск, 23-24 окт., 2014). – Минск, 2014. – С. 87–90. (у співавт.)

СУКМАНОВА Т. О. Можливості встановлення автопідлогу підпису / **Т. О. СУКМАНОВА** // Актуальні питання судово-експертного забезпечення кримінальних проваджень: матеріали круглого столу (10 квітня 2014 р.) / МВС, НАВС, ННІПФЕКП. – К., 2014. – С. 291–293.

СУКМАНОВА Т. О. Використання кількісних та модельних методів при проведенні почеркознавчих досліджень підписів, виконаних у незвичайних умовах / **М. Є. БОНДАР, Т. О. СУКМАНОВА** // Судово-експертна діяльність: сучасний стан та перспективи розвитку: матеріали круглого столу (23 квітня 2015 року) / МВС. НАВС, ННІПФ для експерт.-крим. підрозд. – К., 2015. – С. 65–68.

СУКМАНЮК О. А. К вопросу идентификационного исследования подписей, выполненных при помощи технических примов / **О. А. СУКМАНЮК** // Экспертное обеспечение правосудия на современном этапе судебно-правовой реформы: сб. науч. – практ. материалов. – Симферополь, 2000. – С. 91–93.

СУКМАНЮК О. О. Можливості ідентифікації підписів, виконаних технічними прийомами / **О. О. СУКМАНЮК** // Використання сучасних досягнень науки і практики у підвищенні ефективності боротьби зі злочинністю : тези доп. наук. – практ. конф. – К., 2000. – С. 235–237.

ФРИДМАН И. Я. Методические вопросы проведения судебно-почерковедческих исследований / **И. Я. ФРИДМАН** // Криминалистика и

судебная экспертиза: межвед. науч.-метод. сб. / Минюст Украины, КНИИСЭ. – К., 1992. – Вып. 45. – С. 43–47.

ЦИПЕНЮК С. А. Методика вероятностной оценки совпадений признаков при идентификационном исследовании печатного почерка / **С. А. ЦИПЕНЮК, И. Л. КОСОЛАПОВ, Е. К. АНДРУХ**: метод. пособ. для экспертов. – К., 1994.

ЦИПЕНЮК С. А. Истина на кончике пера / **С. А. ЦИПЕНЮК** // Человек и закон. – 2000. – № 1(2). – С. 42–45.

ЦИПЕНЮК С. Криміналістика захищає національну культурну спадщину / **С. ЦИПЕНЮК** // Право України. – 2002. – № 7. – С. 77–80.

ЦИПЕНЮК С. А. Назначение и проведение судебной экспертизы в гражданском процессе / **С. А. ЦИПЕНЮК** и др. // Экспертное обеспечение правосудия: Проблемы теории и практики: материалы междунар. науч. – практ. конф. (7-8 сент. 2006 г., Автономная Республика Крым) / КрымНИИСЭ, Центр судебной экспертизы МЮ Республики Казахстан. – Симферополь, 2006. – С. 35–39. (в соавт.).

ЦИПЕНЮК С. А. Решение диагностических почерковедческих задач при исследовании текстов, выполненных с подражанием «печатному» типографскому шрифту и специальным шрифтам / **С. А. ЦИПЕНЮК** // Судебная экспертиза. Современное состояние и перспективы развития: междунар. науч.-практ. конф.: тез. докл. – К.: КНИИСЭ, 2010. – С. 144–145.

Авторознавча експертиза

БУДКО Т. В. (ЛИТВИН Т. В.) Визначення ступеня реальності погрози, що міститься в тексті мовного повідомлення / **Т. В. ЛИТВИН** // Використання сучасних досягнень науки і практики у підвищенні ефективності боротьби зі злочинністю: тези доп. наук. – практ. конф. – К., 2000. – С. 237–239.

БУДКО Т. В. (ЛИТВИН Т. В.). Визначення ступеня реальності погрози, що міститься в тексті мовного повідомлення / **Т. В. ЛИТВИН** // Экспертное обеспечение правосудия на современном этапе судебно-правовой реформы: сб. науч. – практ. материалов. – Симферополь, 2000. – С. 44-46.

БУДКО Т. В. (ЛИТВИН Т. В.). Вплив станів психічної напруги на писемне мовлення (питання систематизації діагностичних ознак) / **Т. В. ЛИТВИН** // Криміналістика та судова експертиза: міжвідом. наук. – метод. зб. / КНДІСЕ Мінюсту України. – К., 2000. – Вип. 49. – С. 69–76.

БУДКО Т. В. Современные возможности судебно-лингвистического анализа текстов в свете решения задач оперативно-розыскной, следственной и судебной практики / **Т. В. БУДКО** // Актуальные проблемы теории и практики судебной экспертизы: доклады и сообщения на междунар. конф. «Восток-запад: партнерство в судебной экспертизе», Нижний Новгород, 6-10 сент. 2004 г. – М.; Н.Новгород, 2004. – С. 131–134.

БУДКО Т. В. Судово-лінгвістична експертиза / **Т. В. БУДКО** // Експертизи в судовій практиці. – К.: Юрінком Інтер, 2005. – С. 71–75.

БУДКО Т. В. К вопросу о видах исследований текстовой информации для решения задач правоохранительных органов / **Т. В. БУДКО** // Современное состояние, проблемы и перспективы развития судебной